

[Johan Nielsen.]

der kan gøre folk så bitre som sådan noget. Jeg har modtaget i hundredvis af skrivelser, hvor der er udtrykt megen bitterhed. Men lad mig slå fast, at bliver vi bitre, synder vi vel lige så meget, som hvis vi slår ihjel. Jeg kender de mænd og kvinder herinde i det høje ting, som er for ministerens lovforslag. Jeg ved, at ingen er det af ondskab, og ingen er det af uvidenhed; de er det, fordi de har et andet menneskesyn. Må jeg sige til den højtærede justitsminister, at hvad enten der sker det ene eller det andet, vil jeg altid anse ham for en af de bedste mænd, jeg har kendt. Men jeg er bedrøvet ved at sige, at i dag tager han fejl og er for mig et bevis på det, som står i salmen om, „at store helgener har også Adams kød og klæder på“. Jeg beklager at måtte sige til ministeren, at jeg føler, at denne time er eders og mærkets magt.

Niels Jørgen Nielsen: Ved første behandling af dette lovforslag meddelte jeg på hr. Jens Fogeds og egne vegne, at vi ikke kunne stemme for forslaget, og det standpunkt står vi stadig fast på; vi vil derfor i dag stemme imod ved den endelige afstemning.

Jeg gjorde endvidere ved første behandling rede for mit principielle syn på svangerskabsafbrydelse, og det skal jeg ikke gentage. Men jeg vil tillade mig at komme med et par bemærkninger om den debat, der har været ført i de måneder, hvor lovforslaget har været kendt i befolkningen.

Oprindelig blev slagordet om kvindens ret til at bestemme over sit eget legeme ført stærkt frem som argument for den frieste mulige adgang til legal abort. Det slagord er næsten helt forsvundet fra debatten. Jeg tror end ikke, det blev nævnt under forslagets anden behandling. Den almindelige viden her i landet om biologiske forhold har vist sig for stor til, at man kan godtage en så primitiv argumentation. Nu hedder det i stedet: ansvaret skal placeres hos den gravide kvinde. Det lyder mere ophøjet, specielt når der bliver tilføjet, at livet er en gave, der skal modtages. Spørger man, hvem kvinden skal stå til ansvar over for, svarer der: sig selv. Et sådant svar er rent ud sagt noget tom snak. Ansvar er noget, man har i relation til noget uden for sig selv. Man kan være engageret i et ansvarligt forhold til

et livssyn, og i mange situationer stilles vi i et ansvarligt forhold til vore medmennesker. Hvad der i den foreliggende sag er afgørende, er, at vi alle gøres ansvarlige over for samfundets love; men at tale om ansvar over for sig selv er i virkeligheden noget bragesnak.

Med vedtagelsen af dette lovforslag lægges der ikke noget særligt ansvar hen til kvinden. Det personlige ansvar, som en gravid kvinde ud fra den ene eller den anden livsholdning føler over for sit ufødte barn, bliver hverken større eller mindre af de ændringer i de bestående forhold; som lovforslaget her vil medføre, og dette personlige ansvar er for øvrigt noget, der er lovgivning som sådan ganske uvedkommende. Men den gravide kvindes ansvar over for loven — og det må være det, vi som lovgivere skal beskæftige os med — bliver ganske afgjort mindre, når lovforslaget er vedtaget. Ansvaret bliver mindre af den simple grund, at det ufødte liv får mindre retsbeskyttelse, i visse tilfælde bliver det fuldkommen retsløst, som slaver og nyfødte børn var det i heden-skabets tid. Derfor er et sådant slagord om, at ansvaret skal placeres hos den gravide kvinde, af samme sofistiske karakter som slagordet om hendes eget legeme, og det er da også af store dele af befolkningen blevet gennemskuet som sådan. Jeg vil sige, at når der i et forsvar for fosterdrab, der ifølge sagens natur er destruktivt og livsfor-nægtende, sådan som vi har hørt det ved tingets behandlinger her, tales om livet som en gave, virker det på mig direkte anstødeligt.

Jeg har bemærket, at ordførerne ved anden behandling omtalte de 42.000 protester med den alvor og respekt, en sådan tilkendegivelse fra befolkningen har krav på. Men desuagtet har hverken protesterne eller advarslerne fra lægeside sat sig noget som helst spor i form af ændringsforslag. Det var måske også mere, end selv de protesterende har turdet håbe på. Derimod er der ingen tvivl om, at det vil blive en alvorlig skuffelse ikke blot for de 42.000 underskrivere, men for mange tusinde flere, hvis vi ikke her i tinget vil efterkomme de protesterendes ønske om at efterprøve det om lidt vedtagne lovforslag ved en folkeafstemning. Efter debattens hidtidige forløb er der jo ingen, der venter, at der vil blive tilstrække-